

رای شماره ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۰۰۹۰۲۶۳۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته: اعمال مقررات ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری)

شماره دادنامه: ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۰۰۹۰۲۶۳۴

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۳/۴/۱۹

شماره پرونده: ۰۲۰۸۰۰۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای مرتضی پور کاویان

طرف شکایت: سازمان امور مالیاتی کشور

موضوع شکایت و خواسته: اعمال مقررات ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار:

۱- با شکایت بنیاد تعاون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بند ۶ بخشنامه شماره ۱۴۰۰/۱/۲۳-۲۶۹۴/۲۰۰ و بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰ - ۱۴۰۰/۴/۶ سازمان امور مالیاتی کشور ابطال شد.

۲- متن رای شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شرح زیر می باشد:

" با عنایت به این که در بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۶ و نیز بند ۶ بخشنامه شماره ۲۶۹۴/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۳ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص بحث استرداد اضافه پرداختی مودیان موضوع ماده ۲۴۲ قانون مالیات های مستقیم و نیز تبصره ۶ ماده ۱۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ مقرر شده است که فارغ از سال تعلّق جریمه در صورتی که مودیان مشمول دریافت خسارت شوند، ابتدا خسارت متعلّقه موضوع مواد یاد شده حسب مورد کسر و سپس نسبت به بخشودگی جرایم اقدام می شود و اصل این حکم در فرضی که بخشی از مبالغ دریافتی از مودی (اعم از اصل و جرایم) از بابت مالیات صحیح و قانونی باشد، با توجه به اختیار سازمان امور

مالیاتی کشور برای بخشودگی جرایم که در ماده ۱۹۱ قانون مالیات های مستقیم به آن تصریح شده، فاقد ایراد است. ولی اطلاق بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۶ و نیز بند ۶ بخشنامه شماره ۲۶۹۴/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۳ سازمان امور مالیاتی کشور که در خصوص مواردی که اصل و جرایم وصولی از مودی همگی اضافه دریافتی بوده و من غیر حق دریافت شده است، اصل را قابل استرداد اعلام کرده و جرایم دریافتی و من غیر حق را کماکان در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می دهد، با لحاظ این موضوع که جرایم دریافتی در فرض اضافه دریافتی (اصل و جرایم) از حکم مقرر در ماده ۱۹۱ قانون مالیات های مستقیم تبعیت نکرده و اصل اخذ آن ها موضوعیت ندارد تا مشمول اختیار سازمان امور مالیاتی کشور برای بخشودگی جرایم و ترتب بخشودگی بعد از اخذ خسارت ماده ۲۴۲ قانون مالیات های مستقیم شود، با مفاد ماده ۲۴۲ قانون مالیات های مستقیم و تبصره آن مغایرت دارد و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

۳- متعاقباً پس از صدور رای مذکور آقای مرتضی پورکاوایان به موجب دادخواستی ابطال بند ۶ بخشنامه شماره ۲۶۹۴/۲۰۰-۱۴۰۰/۱/۲۳ و بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰-۱۴۰۰/۴/۶ سازمان امور مالیاتی کشور را از تاریخ تصویب و در اجرای ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری درخواست می کند که متن آن به طور خلاصه به قرار زیر است:

مأموران مالیاتی پس از درخواست بخشودگی جرایم، در صورتی که مودیان مالیاتی مشمول خسارت تاخیر موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات های مستقیم و تبصره (۶) ماده (۱۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشند، ابتدا مبالغ مذکور از جرایم مالیاتی قابل بخشش کسر و سپس نسبت به بخشودگی جرایم اقدام می نمایند و آشکارا خسارت قابل پرداخت و ضمانت اجرایی قانونی از محل مطالبه مالیات من غیر حق را به راحتی هرچه تمام از بین برده و اساساً جرایم متعلقه که بر مبنای وصول مالیات من غیر حق از تاریخ دریافت تا زمان استرداد نه تنها قابلیت استرداد را نداشته، بلکه خسارت یک و نیم درصدی متعلقه نیز با این شیوه از اعمال بخشودگی از بین رفته است و عملاً حالت های مختلف پدید آمدن خسارت های وارده از بابت اضافه دریافتی به صورت یکسان دیده شده و ضمانت اجرایی خسارت متعلقه با این شیوه از اعمال بخشودگی پایمال شده است که خوشبختانه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۲ بخشنامه سازمان امور مالیاتی در خصوص نحوه بخشودگی سال ۱۴۰۰ را ابطال نموده است. لذا اعمال ماده (۱۳) قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۲ که در مقام ابطال بندهایی از بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص نحوه بخشودگی سال ۱۴۰۰ صادر گردیده، مورد استدعاست.

۴- پرونده در اجرای فراز دوم ماده ۳۵ آیین نامه اداره جلسات هیأت عمومی و هیأت های تخصصی بدو به هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی ارجاع می شود و نظر اتفاق آرای اعضای هیأت های تخصصی مزبور مبنی بر موافقت با ابطال از تاریخ تصویب در دستور کار جلسه هیأت عمومی قرار می گیرد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۳/۴/۱۹ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و هیأت های تخصصی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری براساس رای شماره ۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۲ و بر مبنای دلایل و مستندات مقرر در رای مذکور حکم به ابطال اطلاق بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۶ و نیز بند ۶ بخشنامه شماره ۲۶۹۴/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۳ سازمان امور مالیاتی کشور صادر کرده است. با توجه به طرح تقاضای اعمال ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به رای مزبور و تسری اثر ابطال مقررات موضوع آن رای به زمان تصویب، موضوع در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۴/۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت و اکثریت اعضای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بر مبنای اختیار حاصل از حکم مقرر در قسمت دوم ماده ۳۵ آیین نامه اداره جلسات هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۳ با اعمال ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به رای شماره ۲۰۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موافقت کردند و بر این اساس اطلاق بند ۴ بخشنامه شماره ۵۱۳/۱۴۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۶ و نیز بند ۶ بخشنامه شماره ۲۶۹۴/۲۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۳ سازمان امور مالیاتی کشور مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شود. این رای براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است./

مهدی دربین

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین